

Pokyny k vyplnění Oznámení o zahájení (opětovném zahájení) samostatné výdělečné činnosti

K oddílu A

Základní identifikace

Příjmení, Jméno, Titul, Datum narození, Rodné číslo, Rodné příjmení, Všechna dřívější příjmení, Rodinný stav, Pohlaví – vyplňte údaje v požadovaném členění. Vyplňte Vaše rodné číslo, případně Evidenční číslo pojištěnce (EČP – vyplňuje pouze cizí státní příslušník, který nemá přiděleno rodné číslo) a datum narození.

Místo narození, Stát narození, Státní občanství, ID Datové schránky – vyplňte údaje v uvedeném členění.

Ulice, Číslo domu (č. popisné/orientační), Obec, PSČ (Postcode), Stát – vyplňte v uvedeném členění adresu Vašeho trvalého pobytu.

E-mail, Telefon - kontaktní údaje vyplňte v uvedeném členění. Jedná se o nepovinné údaje.

K oddílu B

Adresa pobytu v ČR (je-li trvalý pobyt mimo ČR)

Ulice, Číslo domu (č. popisné/orientační), Obec, PSČ – nemáte-li trvalý pobyt v ČR, uveďte adresu hlášeného pobytu v ČR, nemáte-li adresu hlášeného pobytu v ČR, uveďte adresu místa výkonu samostatné výdělečné činnosti (dále jen SVČ), a to v uvedeném členění.

K oddílu C

Kontaktní adresa

Ulice, Číslo domu (č. popisné/orientační), Obec, PSČ (Postcode), Stát – vyplňte v případě, že je Vaše kontaktní adresa odlišná od místa trvalého pobytu nebo hlášeného pobytu v ČR.

K oddílu D

Údaje o samostatné výdělečné činnosti (SVČ)

Datum zahájení (opět. zahájení) SVČ – vyplňte datum faktického zahájení (opětovného zahájení).

SVČ jsem oprávněn/a vykonávat od – uveďte datum vzniku oprávnění k výkonu SVČ. Nevyplňuje se, není-li oprávnění k výkonu SVČ třeba.

Druh činnosti – uveďte druh SVČ, který budete vykonávat (např. dle živnostenského oprávnění).

Identifikační číslo – uveďte identifikační číslo, které Vám bylo přiděleno.

K oddílu E

Údaje o důchodovém pojištění v cizině

Jiný stát, na jehož území je výdělečná činnost vykonávána – v případě, že vykonáváte SVČ na území jiného státu, uveďte název státu.

OSVČ je (byla) účastna sociálního pojištění na území jiného státu – pokud jste (byl/a) účasten/účastna sociálního pojištění na území jiného státu, označte křížkem „ano“, pokud na území jiného státu účasten/účastna sociálního pojištění nejste (nebyl/a jste) nebo na území jiného státu SVČ nevykonáváte, označte křížkem „ne“.

Cizozemský nositel sociálního pojištění

Název – uveďte název cizozemského nositele pojištění, pokud jste účasten/účastna sociálního pojištění na území jiného státu nebo je SVČ Vaší první výdělečnou činností v ČR po skončení této účasti.

Cizozemské číslo pojištění – uveďte číslo cizozemského pojištění.

Ulice, Číslo domu (č. popisné/orientační), Obec, PSČ (Postcode), Stát – vyplňte v uvedeném členění adresní údaje cizozemského nositele sociálního pojištění.

K oddílu F

Vedlejší samostatná výdělečná činnost

Splňuji podmínku pro výkon vedlejší SVČ z důvodu – příslušný důvod pro výkon vedlejší SVČ označte křížkem (viz níže odst. 3 Poučení).

Zaměstnání od – uveďte datum, odkdy jste zaměstnán/a, název a adresu zaměstnavatele.

Nárok na výplatu invalidního důchodu nebo přiznání starobního důchodu. Uveďte:

Druh pobíraného důchodu – uvádí se starobní, nebo invalidní důchod. U invalidního důchodu uveďte stupeň přiznané invalidity.

Plátce důchodu – uveďte plátce důchodu.

Starobní důchod přiznán od – uveďte datum přiznání starobního důchodu.

Invalidní důchod vyplácen od – uveďte datum, odkdy je invalidní důchod vyplácen.

Osobní péče o dítě do 4 let věku nebo nárok na peněžitou pomoc v mateřství (PPM) nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z nemocenského pojištění zaměstnanců, není-li nárok na PPM od – uveďte datum od kdy pečujete či datum nároku. Osobní péče o dítě do 4 let věku (nejdříve od 1. 1. 2024) se dokládá čestným prohlášením na předepsaném tiskopisu, který je k dispozici na <https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-pro-osvc>. Doložení čestného prohlášení se vyžaduje jen v případě, jestliže nebyl přiznán nárok na rodičovský příspěvek nebo po zániku nároku v období do 4 let věku dítěte.

Péče o závislou osobu od – pokud pečujete o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I, nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II, III nebo IV, a tato osoba je osobou blízkou nebo žije s Vámi ve společné domácnosti, uveďte datum, odkdy o takovou osobu pečujete.

Nezaopatřené dítě (studium) od – za nezaopatřené dítě se, podle ust. § 20 odst. 4 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, považuje dítě do skončení povinné školní docházky a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání (studium). Uveďte datum zahájení studia.

K oddílu G

Základní identifikace OSVČ, se kterou je vykonávána spolupráce

Příjmení, Jméno, Rodné příjmení, Rodné číslo – vyplňte údaje osoby, se kterou spolupracujete v požadovaném členění (není-li přiděleno rodné číslo, vyplňte Evidenční číslo pojištěnce).

Titul, Datum narození – vyplňte titul a datum narození osoby, se kterou spolupracujete.

Identifikační číslo – uveďte identifikační číslo, které bylo přiděleno osobě, se kterou spolupracujete.

Adresa trvalého pobytu nebo adresa hlášeného pobytu v ČR, není-li trvalý pobyt v ČR

Ulice, Číslo domu (č. popisné/orientační), Obec, PSČ (Postcode), Stát – vyplňte v uvedeném členění adresu trvalého bydliště osoby, se kterou spolupracujete.

K oddílu H

Přihláška k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ (i OSVČ v paušálním režimu)

K účasti na pojištění se přihlašuji od – pokud chcete být dobrovolně účasten/účastna nemocenského pojištění OSVČ, uveďte datum odkdy, nejdříve však den, ve kterém bude tato přihláška podána.

Název zdravotní pojišťovny – uveďte název zdravotní pojišťovny, u které jste zdravotně pojištěn/a.

K oddílu I

Údaje o nemocenském pojištění

Název předchozího orgánu, který prováděl nemocenské pojištění, pokud jím nebyla ČSSZ – pokud jste byl/a účasten/účastna nemocenského pojištění v ČR a toto nemocenské pojištění prováděl jiný orgán než Česká správa sociálního zabezpečení (např. BIS, Generální ředitelství cel, Ministerstvo vnitra), uveďte název tohoto orgánu.

Název orgánu, který v současnosti provádí nemocenské pojištění, pokud jím není ČSSZ – pokud jste zároveň účasten/účastna nemocenského pojištění prováděného jiným orgánem, než je Česká správa sociálního zabezpečení (např. BIS, Generální ředitelství cel, Ministerstvo vnitra), uveďte název tohoto orgánu.

Předchozí doba účasti na nemocenském pojištění v cizině od, do – pokud jste byl/a účasten/účastna nemocenského pojištění v jiném státu, uveďte požadovaná data.

Cizozemský nositel nemocenského pojištění

Název – uveďte název cizozemského nositele pojištění, pokud jste (byl/a) účasten/účastna nemocenského pojištění na území jiného státu.

Cizozemské číslo pojištění – uveďte číslo cizozemského pojištění.

Ulice, Číslo domu (č. popisné/orientační), Obec, PSČ (Postcode), Stát – vyplňte v uvedeném členění adresní údaje cizozemského nositele nemocenského pojištění.

K oddílu J

Insolvenční řízení

Je/bylo ke dni zahájení výkonu samostatné výdělečné činnosti vedeno vůči Vám insolvenční řízení – označte křížkem „ano“, pokud s Vámi bylo v době, od které jste zahájil/a (znovuzahájil/a) SVČ, zahájeno či vedeno insolvenční řízení.

Poučení

Důchodové pojištění OSVČ

- 1) Osoba, která zahájila (opětovně zahájila) výkon samostatné výdělečné činnosti (dále jen SVČ) nebo spolupráci při výkonu SVČ, je povinna předložit správě sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) toto oznámení ve lhůtě dle ustanovení § 48 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
- 2) Osoba, která předkládá Oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti, je povinna v kalendářním roce následujícím po roce, v němž zahájila SVČ, předložit OSSZ Přehled o příjmech a výdajích a dalších údajích podle § 15 odst. 1 zák. č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen přehled). Na základě přehledu je dle daňového základu stanoveno pojistné na důchodové pojištění a dle výše zaplacených záloh vzniká doplatek či přeplatek na pojistném.
- 3) OSVČ, která zahájí výkon SVČ a chce být považována za OSVČ vykonávající vedlejší SVČ dle ust. § 9 odst. 6 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o důchodovém pojištění), tzn., že vyplní některý z bodů oddílu F tohoto tiskopisu a rozhodné skutečnosti (viz níže uvedené) doloží, není povinna platit zálohy na důchodové pojištění (dále jen zálohy na DP), pokud se k tomuto pojištění nepřihlásí.

Za OSVČ vykonávající v kalendářním měsíci vedlejší SVČ se považuje OSVČ, která alespoň po část kalendářního měsíce:

- vykonává zaměstnání, které zakládá účast na pojištění,
- má nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod,
- pečuje o dítě do 4 let věku nebo má nárok na PPM z nemocenského pojištění zaměstnanců nebo má nárok na nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z nemocenského pojištění zaměstnanců, jestliže nemá nárok na PPM,
- osobně pečuje o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I, nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II–IV, pokud tato osoba je osobou blízkou nebo s OSVČ žije ve společné domácnosti,
- je nezaopatřeným dítětem ve smyslu ust. § 20 odst. 4 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, tj. dítě od skončení povinné školní docházky a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání (studium).

Pro účely placení záloh na DP se OSVČ považuje za vykonávající vedlejší SVČ v kalendářním měsíci, ve kterém alespoň po část měsíce byla vykonávána SVČ a v této době výkonu činnosti alespoň po část této doby trvaly výše uvedené rozhodné skutečnosti. K oznámení OSVČ o výkonu vedlejší SVČ se pro účely placení záloh na DP přihlíží, pokud bylo učiněno nejpozději na přehledu za kalendářní rok, ve kterém chce být OSVČ považována za OSVČ vykonávající vedlejší činnost, a jedná-li se o povinně dokládáný údaj, musí být doložen nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl přehled podán. Doložení důvodu pro výkon vedlejší SVČ se nevyžaduje, pokud Česká správa sociálního zabezpečení údaje o těchto důvodech vede ve své evidenci, nebo má možnost si je obstarat v elektronické podobě (zaměstnání, důchod přiznaný Českou správou sociálního zabezpečení, rodičovský příspěvek).

- 4) Pokud OSVČ oznámila a doložila skutečnosti rozhodné pro výkon vedlejší SVČ, je povinna oznámit OSSZ zánik těchto skutečností.

5) OSVČ, která zahájí výkon hlavní SVČ, je povinna platit zálohy na DP od kalendářního měsíce, ve kterém samostatnou výdělečnou činnost zahájila. Minimální výše zálohy se stanoví z vyměřovacího základu, který činí aktuálně platnou procentní sazbu průměrného daňového základu připadajícího na jeden kalendářní měsíc předchozího kalendářního roku. Měsíční vyměřovací základ nemůže být nižší než aktuálně platná procentní sazba průměrné mzdy stanovené pro daný kalendářní rok. Měsíční vyměřovací základ OSVČ, která zahájila SVČ, vykonává ji jako hlavní, ale v období 20 kalendářních let předcházejících kalendářnímu roku, ve kterém tuto SVČ zahájila, ji nevykonávala, činí nejméně 25 % průměrné mzdy stanovené pro daný kalendářní rok. Nárok na měsíční vyměřovací základ ve výši nejméně 25 % průměrné mzdy pak platí v kalendářním roce, ve kterém byla SVČ zahájena a dále ještě v bezprostředně následujících 2 kalendářních letech. Záloha na pojistné činí 29,2 % měsíčního vyměřovacího základu; pro OSVČ mající nárok na výplatu starobního důchodu v plné výši po celý kalendářní měsíc, která uplatnila nárok na slevu na pojistné pro účely záloh, činí 22,7 % měsíčního vyměřovacího základu. Záloha na DP za kalendářní měsíc je splatná ode dne, v němž OSVČ zahájila výkon SVČ, do konce následujícího kalendářního měsíce. Za den platby se považuje den připsání platby na účet OSSZ. OSVČ může platit zálohy na DP na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna. Pokud OSVČ zálohy na DP platí do budoucna, může tak učinit nejdéle do konce kalendářního roku. Zálohy na DP zaplacené do budoucna nelze měnit a lze je vrátit jen v případě ukončení SVČ za kalendářní měsíce následující po ukončení této činnosti. Zálohy na DP se neplatí za kalendářní měsíc, v němž po celý kalendářní měsíc měla OSVČ z nemocenského pojištění OSVČ nárok na výplatu nemocenského, PPM, nebo dlouhodobého ošetrového. Za období nároku na výplatu nemocenského se přitom též považuje období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény), za které se nemocenské OSVČ nevyplácí. Zálohy na pojistné za kalendářní měsíce roku zahájení SVČ a kalendářní měsíce roku bezprostředně následujícího není povinna platit ta OSVČ, která zahájila SVČ a tuto v období předchozích 5 kalendářních letech nevykonávala.

Nemocenské pojištění OSVČ

1) Chce-li být OSVČ (i OSVČ v paušálním režimu) účastna nemocenského pojištění (NP) OSVČ, je třeba podat přihlášku OSSZ.

2) Podmínky účasti na NP OSVČ upravuje ustanovení § 11 až § 13 zák. č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Účast na NP je dobrovolná a vzniká dnem, od kterého se OSVČ k NP přihlásí, nejdříve však dnem, ve kterém je tato přihláška podána. Jsou-li splněny podmínky nároku dle zákona o nemocenském pojištění, OSVČ z NP náleží:

- v případě dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény od **15.** dne jejího trvání **nemocenské**,
- v případě těhotenství a mateřství **PPM**,
- v případě poporodní péče **otcovská**,
- v případě péče o osobu vyžadující dlouhodobou péči dávka **dlouhodobého ošetrového**.

3) Pojistné na NP za kalendářní měsíc je splatné od 1. do posledního dne kalendářního měsíce, na který se pojistné platí.

Pro měsíc, ve kterém se OSVČ přihlásila k NP, je splatnost prodloužena do konce následujícího kalendářního měsíce. Za den platby se považuje den připsání platby na účet OSSZ.

OSVČ může po projednání s OSSZ platit pojistné na NP na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdéle do konce kalendářního roku. Pojistné se neplatí za kalendářní měsíc, v němž po celý kalendářní měsíc měla OSVČ nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetrového z NP OSVČ. Za období nároku na výplatu nemocenského se přitom též považuje i období prvních **14** kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény), za které se nemocenské OSVČ nevyplácí.

Pojistné činí aktuálně platnou procentní sazbu z měsíčního základu. Měsíční základ si OSVČ určuje svou platbou, ale dle ust. § 5b odst. 4 zák. č. 589/1992 Sb., zákona o pojistném, minimální výše měsíčního základu nemůže být nižší než dvojnásobek částky rozhodné podle předpisů pro účast zaměstnanců na NP podle zákona o NP (9 000 Kč), platné k 1. lednu kalendářního roku. Maximální měsíční základ NP se stanoví ve výši částky rovnající se průměru, který z určeného (vypočteného) vyměřovacího základu na posledním přehledu, připadá na jeden kalendářní měsíc výkonu činnosti, přičemž k přehledu staršímu tří let se nepřihlíží. Pokud OSVČ nepodala přehled, který již měl být podán, nebo je-li průměr vypočtený z přehledu nižší než minimální měsíční základ, je měsíční základ roven minimálnímu měsíčnímu základu. Byla-li v kalendářním roce, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, ve kterém se pojistné na NP platí, samostatná výdělečná činnost zahájena (znovuzahájena), lze určený (vypočtený) vyměřovací základ za takový kalendářní rok použít pouze v případě, že činnost byla vykonávána alespoň ve čtyřech kalendářních měsících. Nelze-li určit maximální měsíční základ NP z naposledy podaného přehledu o příjmech a výdajích, rovná se tento polovině průměrné mzdy platné pro daný kalendářní rok. Pokud však v předchozím roce měla OSVČ nárok na výplatu dávky z NP OSVČ po celou dobu výkonu činnosti, pro výpočet maximálního měsíčního vyměřovacího základu se použije rok předcházející roku, ve kterém trval nárok na výplatu dávky.

OSVČ v paušálním režimu si výši pojistného na NP OSVČ určuje sama svou platbou, a to v rozmezí minimální výše VZ platné pro daný rok a maximální výše VZ. Maximální VZ OSVČ, která je účastna paušálního režimu, je roven měsíčnímu VZ OSVČ pro důchodové pojištění OSVČ v paušálním režimu v souladu s ust. § 14 odst. 3 zák. č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tento maximální VZ základ pro NP OSVČ je stanoven pro kalendářní měsíce, v kterých je OSVČ v paušálním režimu, a to i v případě, že daň této OSVČ nebude rovna paušální dani a OSVČ bude povinna za daný kalendářní rok podat přehled. Platnost tohoto VZ se nevztahuje na situace, kdy poplatník sice oznámení o vstupu podal, ale pozdějším zjištěním nesplnění podmínek, mu ze strany Finanční správy nebyl vstup umožněn. Maximální platba na NP OSVČ pro OSVČ v paušálním režimu činí součin aktuálně platné procentní sazby pojistného na NP a vyměřovacího základu pro důchodové pojištění OSVČ v paušálním režimu.

4) NP OSVČ zaniká:

- dnem uvedeným v odhláše z pojištění, ne však dříve než dnem, ve kterém byla tato odhláška podána,
- dnem ukončení výkonu samostatné výdělečné činnosti,
- dnem zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost,
- dnem, od kterého jí byl pozastaven výkon samostatné výdělečné činnosti,
- **prvním dnem kalendářního měsíce, za který nebylo ve stanovené lhůtě zaplacené pojistné, nebo sice bylo zaplacené v této lhůtě, avšak v nižší částce, než mělo být zaplacené,**
- dnem nástupu výkonu trestu odnětí svobody.